

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Open brief aan jongeren [p.8]

Gereformeerde Gemeente Herkingen

Na de Afscheiding van 1834 ontstaat er in Herkingen een leesgezelschap, dat op de boerderij van Anthony de Vlieger aan de Westdijk bijeenkomt en later uitgroeit tot een Bakkeriaanse gemeente. Van 1872 tot 1881 worden de kerkdiensten in 'de keet' van W. Kardux aan de Peuterdijk gehouden, waarna men een nieuw kerkje aan de Oudendijk betreft. In 1922 komt

de gemeente over naar de Gereformeerde Gemeenten en wordt ze opnieuw geïnstitueerd. Het huidige kerkgebouw, dat 292 zitplaatsen telt, wordt in 1929 in gebruik genomen. Zowel in 1944 als in 1953 komt het in het water te staan. In 1995 wordt het kerkgebouw grondig gerestaureerd. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 121.

02/06/2016
jaargang 94

nr **36**

Gods heil gezonden

Wanneer de apostel Paulus na een veelbewogen reis in Rome komt, geeft hij onder de voornaamsten van de Joden getuigenis aangaande het Koninkrijk Gods. En het gevolg? Bij sommigen werkt de uiteenzetting die hij geeft verhelderend. Zij gevoelen dat de woorden van de apostel waarheid zijn. Het merendeel blijft zich echter verzetten en als de hoorders op het punt staan weg te gaan, haalt Paulus nog een woord aan van Jesaja, waar de profeet spreekt over het verstokte hart van Israël, dat met de oren wel hoort doch niet verstaat.

de glorie van de hemel. Hoe lief had Hij het welbehagen van Zijn Vader, dat Hij Zich wilde geven om de weg te banen tot behoud van zondaren. Hoe lief had Hij ook het volk van Gods welbehagen, dat Hij Zich voor hen overgaf in de dood.

Deze zaligheid Gods kan echter alleen de ónze worden in een weg waarin we onszelf als rampzalige zondaren leren kennen. En ook dát is Gods werk. Christus heeft niet alleen de zaligheid verworven, maar Hij past die zaligheid ook toe door de kracht van Zijn Heilige Geest.

En hoezeer verschillend de wegen zijn die de Heere met Zijn kinderen gaat, hierin komen allen overeen: zij worden zondaar voor God. Dat wil zeggen: zij nemen de minste, de laagste plaats in voor God; zij buigen diep voor de Heere, roepend met de tollenaar: *o God, wees mij zondaar genadig!* Dat wil enerzijds zeggen dat we de Heere rechtvaardigen, ook al zou Hij nooit meer naar ons omzien, en anderzijds betekent het dat we onszelf veroordelen. En voor zulke mensen krijgt de zaligheid Gods zo'n waarde. In en door Hem, de Heere Jezus Christus, in Wie God de zaligheid geopenbaard heeft, kunnen doemwaardige zondaren voor God bestaan.

Gezonden naar de heidenen

Toen tijdens de omwandeling van de Heere Jezus, er in het land van Tyrus en Sidon een heidense vrouw was, die zó om de zaligheid verlegen was dat zij riep: *'Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner'*, toen zei de Zaligmaker: *'vrouw, dat is de richting niet; Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls'*. Die vrouw zei toen: *'ja Heere, dat is waar; dat weet ik dat de zaligheid eigenlijk niet aan mij gericht is; doch de hondkens eten ook van de brokjes die er vallen van de tafel van hun heren'*. De Heere Jezus heeft toen gezegd: *'O vrouw! groot is uw geloof; u geschiede, gelijk gij wilt'*. Toen reeds heeft Hij iets van de verborgenheid onthuld dat de zaligheid Gods de heidenen gezonden is. En dat, zegt Paulus tegen de Joden, zij u nu bekend. In dit woord ligt een oordeel over

'Het zij u dan bekend, dat de zaligheid Gods den heidenen gezonden is, en dezelve zullen horen.'
Handelingen 28:28

Maar Paulus zegt nog méér. Hij maakt aan deze Joden, voor wie het zo vanzelfsprekend is dat hun de woorden Gods zijn toebetrouwd, nog een andere verborgenheid bekend, namelijk dat ook de heidenen mede-erfgenamen zijn van het heil van God: *'Het zij u dan bekend, dat de zaligheid Gods den heidenen gezonden is, en dezelve zullen horen.'*

De zaligheid van God

Wat is dat, of liever: *Wie* is dat? Dat is de Heere Jezus Christus. Als Simeon in de tempel het Kindeke Jezus in zijn armen neemt, dan zingt hij: *'mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien'*. Deze Middelaar is van God gegeven. Want van óns uit is de zaligheid in het paradijs al verworpen. In Adam zijn wij van God afgefallen en daarom ook verdreven uit de gemeenschap, uit de zaligheid Gods. En wat is het dan ook een onbegrijpelijke genade dat God toch, vanwege de vrije gunst die eeuwig Hem bewoog, weer záligheid in de wereld gezonden heeft in de Zoon van Zijn welbehagen. Deze Zaligmaker heeft de schande van het kruis gekozen boven

ds. J. Driessen,
Moerkapelle

In dit nummer

4 De leer van de Drie-eenheid [1]

9 De lang beproefde leer [2]

20 Boezemzonde

- 2 Gods heil gezonden
- 3 Het geloof een vaste grond [22]
- 5 Vrienden van Huntington [4]
- 6 "Huize Europa" in verwarring [4]
- 7 Even maar
- 8 Open brief aan jongeren
- 10 Het is onze plicht te bewaren wat ons schriftelijk is nagelaten
- 11 Boekennieuws
- 12 Mededeling Curatorium
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

Het geloofs- offer [22]

Israël, en dit volk kan er maar op één manier recht onder verkeren, namelijk dat het er jaloers op wordt. En dat géve de Heere, opdat de grote dag van Zijn toekomst nabij zal komen. Hier past echter ook voor ons zelfonderzoek. Want Paulus zegt door dit woord ook tot ons: kijk goed naar de Joden, want wat hún is overkomen, dat zou ook ú kunnen overkomen.

Wanneer wij het Evangelie van de zaligheid versmiden, dan zou het kunnen zijn dat God de richting nog een keer wijzigt en de kandelaar van het Woord Gods wegneemt en overbrengt naar een land en volk, waar naar het Woord werkelijk gehoord wordt. Daarvan spreekt de apostel immers: *'en dezelve zullen horen'*.

Dit woord klinkt zowel veroordelend als bemoedigend. Veroordelend, want de Joden hebben niet gehoord; zij hebben zich niet aan de zaligheid Gods gewonnen gegeven. En moet het ons wellicht ook veroordelen? Hebben wij gehoord? Bent u nooit bang dat de Heere het moe wordt om tot u te spreken omdat u zo slecht luistert en zo hardhorend bent? Wat is het erg als we ijveren voor veel in het koninkrijk van God, maar ondertussen zelf de zaligheid die God gezonden heeft, versmiden.

Zeker, u hebt gelijk, ook van de heidenen, ja van ieder die vervreemd van Gods Woord voortleeft geldt, net als van ons die zondag aan zondag dat Woord mogen horen, dat zij en wij van nature doof zijn voor de boodschap van de zaligheid Gods; dood in zonden en misdaden.

Als Paulus hier zegt: *'en dezelve zullen horen'*, is dat ook niet omdat hij denkt dat de heidenen met brandende harten wachten op de boodschappers van de zaligheid Gods. Echt niet!

Maar wat een bemoediging: de apostel koestert bij alle werk in Gods Koninkrijk geen verwachting van de méns, maar wel van de kracht van Woord en Geest. Paulus mag daaraan verbinden het zegel van Gods welbehagen dat door de hand van Christus gelukkig zal voortgaan. En daarom zal, hier en elders, dit woord in vervulling gaan: *'en dezelve zullen horen'*.

'Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, also God over zijn gave getuigenis gaf; en door het geloof spreekt hij nog nadat hij gestorven is.'

Hebreeën 11:4

Abel is zo geheel anders. Verbroken onder schuld en zonde is Abels geloof niet alleen gevestigd op God als Schepper, maar bijzonder als Verlosser; op het Zaad der vrouw, dat satans kop zou vermorzelen. Als een verlorene, als een zoon van Adam is hij uitgegaan door het geloof om Christus te zoeken, in Wie hij alleen behoudenis zag. En dat lag uitgedrukt in de soort zijner offerande. Abel offerde door dood en bloedstorting, omdat eenmaal Christus door de dood Zijn volk verlossen zou, verzoening brengend door de prijs van Zijn bloed. Zo openbaart Abel, in tegenstelling tot Kaïn, de oefening van het waarzaligmakend geloof. Immers, dat geloof doet de verloren zondaar tot Christus vluchten. Hoe zullen wij Christus ooit door het geloof begeren, indien wij niet een gans verlorene in onszelf zijn?

Wil dat nu zeggen dat God eerst in een zondaar begint te werken als deze om God recht verlegen is en naar Hem zoekt? Ganselijk niet! Ik keer mij met nadruk tegen die voorstelling, die men mij (ik kan niet anders zien dan uit vijandschap tegen de bevindelijke waarheid) onlangs toedichtte.

God vindt de zondaar in de staat des doods, als een vijand van zijn Schepper en Formeerder, als één, die niet zalig worden wil; een geworpene op het vlakke des velds; een vijand van genade, die liever eeuwig verloren gaat, dan in Christus zalig te worden met verloochening van al zijn eigen werken. De dode zondaar maakt God levend, die vijand overwint God door Zijn eeuwige liefde, dat Adamskind snijdt God de Heilige Geest af uit de oude stam en plant Hij over in Christus.

Doch dat werk Gods, dat wij de wedergeboorte noemen, en waarin de zondaar lijdelijk is; dat levendmakend werk, dat geen voorbereiding kent, dewijl er geen voorbereiding voor de wedergeboorte bestaat; dat werk Gods, dat over de staat des zondaars tot diens eeuwig heil beslist, dat wil God Zijn volk doen kennen en verstaan door het geloof.

En nu zal de zondaar in waarheid door het geloof tot Christus komen en Hem kennen tot zijn zaligheid, dan is die ontdekking, die overreding, die armmaking, die afsnijding door de Heilige Geest nodig, die van alles doet afzien, en alleen Christus doet overhouden en tot Hem doet vluchten, Hem doet aannemen gelijk Hij van de Vader gegeven is tot de enige oorzaak van zaligheid.

Het is diep droevig, dat velen, die zich gereformeerd noemen, deze leer bestrijden.

(wordt vervolgd)

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan
overwinnaars"

De leer van de Drie-eenheid [1]

Wij zijn gedoopt in de Naam van de Drie-enige God. De Heere Jezus gaf de opdracht om te dopen 'in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes' (Matth. 28:19). De Drie-eenheid komen we keer op keer tegen in onze belijdenis en rust ook voluit op het getuigenis van de Schrift. In twee afleveringen willen we iets schrijven over de inhoud en daarna over de praktische betekenis van de Drie-eenheid.

ds. W. Visscher,
Amersfoort

Het grote belang van de Drie-eenheid wordt onderstreept in de belijdenis van Athanasius. Daar lezen we dat allen die deze leer niet ongeschonden bewaren 'zonder twijfel eeuwiglijk verloren gaan'. De Drie-eenheid staat dus in het nauwste verband met onze zaligheid. Zo heeft de Vroege Kerk deze leer gezien.

Ook in de Nederlandse Geloofsbelijdenis en in de Catechismus komen we de gedachte van de Drie-enige God vaak tegen. Op de vraag van de catechismus waarom wij de enige ware God, Vader, Zoon en Heilige Geest noemen (vraag 25) volgt het korte en duidelijke antwoord: omdat God Zich alzo in Zijn Woord geopenbaard heeft. Het staat in de Bijbel en daarom geloven we dat. We lezen geen lange redenering, maar een eenvoudige verwijzing naar de Schrift. Kennelijk is dat voor het troostzoekende hart genoeg.

Worsteling

Het woord Drie-eenheid komen we echter in de Schrift niet tegen. Het is een woord uit de geloofsleer. Overigens duurde het wel enkele eeuwen voordat de kerk een heldere leer over de Drie-eenheid had geformuleerd. Vooral het concilie van Nicea (325) is hierbij van belang. Tijdens dit concilie werd uitgesproken dat God de Zoon 'van hetzelfde wezen met de Vader is'. Van de Heilige Geest werd beleden dat Hij 'van den Vader en den Zoon uitgaat'. Slaan we onze geloofsbelijdenis (NGB) op dan lezen

Wij zijn gedoopt in de Naam van de Drie-enige God.

we daar van een 'enig Wezen, in Hetwelk drie Personen' zijn.

We komen dus woorden tegen als Wezen, Personen, generatie, uitgaan, etc. Laten we proberen deze woorden uit te leggen. Eerst richten we ons op de eenheid in het Goddelijke wezen; daarna staan we kort stil bij de 'drieheid'. Drie-eenheid (Triniteit), dat is het woord waar het om gaat.

De Bijbel leert ons dat er één ware God is. In Deuteronomium 6:4 lezen we dat 'de Heere onze God een enig Heere is'. 'Enig' betekent hier zoveel als uniek. Er is dus één uniek Goddelijk wezen.

De vraag is daarbij of we aan God een wezen mogen toekennen. De remonstranten verwierpen dit omdat 'wezen' een beperking van God zou betekenen. Maar de Schrift zelf reikt ons het woord 'wezen', in relatie tot God aan (Spr. 8:14), zodat we dit woord kunnen gebruiken, mits we maar niet denken dat we God hebben gedefinieerd.

Het ene Goddelijke wezen wordt kenbaar in Zijn eigenschappen, namen en personen. Calvijn merkt op dat overal waar we in de Schrift 'God' lezen, zonder nadere toevoeging van Vader, Zoon of Geest, we dan aan het hele Goddelijke wezen moeten denken (Inst. 1.13.20). De eerste tekst uit de Bijbel brengt ons bij het wezen van God en doet ons tegelijk denken aan de drie Goddelijke Personen. 'In den beginne schiep God...'

Drieheid

In het ene Goddelijke wezen is echter wel sprake van meervoud. Reeds het eerste hoofdstuk van de Bijbel wijst daarop. We lezen immers in Genesis 1:26 dat God zegt: 'Laat Ons mensen maken'. Sommigen denken dat hier een majesteitsmeervoud wordt bedoeld. Dat kan echter niet omdat dit in de Hebreeuwse taal onbekend is. Anderen denken dat God heeft gesproken tot de engelen. Ook dat is onjuist, want nergens in de Bijbel worden engelen gezien als Schepper. Dus dergelijke gedachten moeten we hier niet lezen. In God is meervoud. Dat wil de Bijbel duidelijk maken.

Lezen we verder in de Bijbel, dan komen we de naam van God de Vader tegen (Deut. 32:6, 2 Sam. 7:14, Jes. 63:16). Ook lezen we over God de Zoon (Ps. 2:7) en over God de Heilige Geest (Jes. 61:1). In het ene Goddelijke wezen zijn drie Personen.

Van belang is in welke verhouding de drie Personen staan. Sommigen denken dat God de Vader aan de Zoon en aan de Heilige Geest het Goddelijke wezen heeft meegedeeld. Dat is echter een gevaarlijke ketterij. Het wezen Gods is nooit meegedeeld. De Zoon is net als de Vader van eeuwigheid God. Het Goddelijke wezen heeft Hij van Zichzelf. Wel heeft de Zoon Zijn Persoon van de Vader ontvangen. Door generatie (Ps. 2:7) heeft de Zoon Zijn Persoon, dat is Zijn wijze van bestaan, van God de Vader ontvangen. De Geest heeft Zijn Persoon van God de Vader en God de Zoon ontvangen, doordat Hij uitgaat van de Vader en de Zoon.

(wordt vervolgd)

Vrienden van Huntington [4]

*'Weet dan dat Brook
naar de hemel is'*

Het is ergens in de maand oktober, in het jaar 1805. Aan de Church Street in Brighton neemt William Huntington een nieuw kerkje in gebruik. Aan de gevel hangt de naam: "Providence Chapel" (Voorzienigheidskapel). Voorganger ervan is William James Brook, tot voor kort Anglicaans hulpprediker van de St. Nicholas Church, de deftige parochiekerk in het centrum van Brighton (kustplaats in Zuid-Engeland). Maar uit de St. Nicholas was Brook weggevlucht. Dat kwam zo.

J. van 't Hul,
Lieren

Door Goddelijke voorzienigheid was de Anglicaanse voorganger William James Brook aan het lezen geraakt in een van de boeken van de verguisde kolensjouwer William Huntington. De inhoud ervan greep hem zodanig in het hart dat hij 'deze dienstknecht des Allerhoogsten' wilde gaan beluisteren. Brook hoorde Huntington voor het eerst in een kerkje in de Monkwell Street in Londen. Korte tijd later opnieuw in de Jireh-Chapel in Lewes, de kerk van Jenkin Jenkins. De prediking van Huntington maakte grote indruk op hem. De diepe ernst van diens woorden, de bevindelijkheid van zijn boodschap, zijn 'apostolische gaven', het was allemaal nieuw voor Brook. In een brief aan Huntington schreef hij later: 'In zijn menigvuldige goedheid heeft het God behaagd u te gebruiken opdat ik mijn land, mijn volk en mijns vaders huis zou verlaten. U bent voor mij mijn leidsman geweest'.

Met als gevolg dat Brook in de zomer van 1803 zijn ambt in de Anglicaanse Kerk neerlegde, de kansel in St. Nicholas Church verliet en zich voegde bij de volgelingen van Huntington, de verachte fakkels. In een brief, gedateerd 11 oktober 1803, schreef Huntington: 'Die beklagenswaardige, jonge dominee van Brighton heeft het besluit genomen niet meer

'In zijn menigvuldige goedheid heeft het God behaagd u te gebruiken opdat ik mijn land, mijn volk en mijns vaders huis zou verlaten. U bent voor mij mijn leidsman geweest'.

in de Staatskerk te preken'.

Twee jaar later kon Brook (dertig jaar oud) de ambtelijke arbeid al in zijn eigen Providence Chapel voortzetten.

Tussen Huntington en Brook ontstond een diepe band van hartelijke, geestelijke vriendschap, hoewel het tussen beiden ook nog wel eens behoorlijk spande.

Op 9 december 1806 stierf Huntingtons echtgenote, Mary, in de leeftijd van 63 jaar. Na een leven van veel zorg en een levens-einde vol moeite ging "de gravin" (zoals Huntington haar noemde) de weg van alle vlees. Ze werd begraven op het kerkhof naast de St. Peter's Church te Petersham. Dertien kinderen had ze ter wereld gebracht, van wie er sommigen reeds waren gestorven.

Huntington was weduwnaar geworden, nog maar 61 jaar oud. Maar zijn levenskracht leek gebroken. De zorg voor de vele

gemeenten die hij had gesticht, groeide hem boven het hoofd. Hij voelde zich oud en der dagen zat en wenste ontbonden te worden en bij Christus te wezen. In een van zijn brieven schreef hij: 'Met een onuitsprekelijke vreugde zie ik uit naar de dood, het graf, de dag des oordeels en de hemelse heerlijkheid'.

Tot veler verbazing kreeg Huntington gaandeweg toch wat kennis aan een andere vrouw, Lady Sanderson, weduwe van een burgemeester, waarschijnlijk een vrouw die in haar bekommernis liep. Sommige vrienden hoopten op een huwelijk, maar Brook had er een hard hoofd in. Hij sprak Huntington erop aan en zei in alle voorzichtigheid: 'Een huwelijk met Lady Sanderson zal waarschijnlijk uw persoonlijke vrede, troost en uw ambtelijk werk niet bevorderen'. Waarop Huntington antwoordde: 'Ik heb geen gedachten over een huwelijk, Brook'.

Toch traden ze op 15 augustus 1808 opeens in het huwelijk, Huntington, de kolensjouwer, en Lady Sanderson, de burgemeestersweduwe. Brook was zeer verslagen en de vriendschap raakte ernstig verstoord. Het was vooral Huntington die de verhouding stuk maakte. Hij zei: 'Niemand die een vriend van Brook is, kan mijn vriend zijn'.

Later werd de vriendschap weer vernieuwd. Ze spraken elkaar ernstig, onder vier ogen, waarbij schuld werd beleden en schuld werd vergeven. Zo was de breuk weer hersteld, hoewel de vriendschap nooit meer zo hecht werd als vroeger. Na een kortstondige ziekte overleed William James Brook op 21 september 1811. Zijn laatste woorden waren: 'Zij zullen rusten van hun arbeid. Zij rusten! Zij rusten! Zij rusten!'.

In het boek "Het leven van William Huntington" schrijft Thomas Wright dat het heengaan van Brook een grote klap was voor Huntington. Zijn tuinman kwam hem het droeve nieuws vertellen, waarop hij eerst geen woord wist uit te brengen. 'Huntington duizelde van dit plotselinge bericht en liep zonder iets te zeggen verder. Even later keerde hij zich om en vroeg diep bewogen aan de tuinman: 'Dus Brook is dood, John? Weet dan dat Brook naar de hemel is'.

Brooks Providence Chapel in Brighton werd in 1965 afgebroken. Aan de gevel hing toen nog steeds de tekst: 'Opgericht door W.J. Brook en de vrienden van W. Huntington, A.D. 1805'.

(wordt vervolgd)

“Huize Europa” in verwarring [4]

Een huis waar het Woord van Christus centraal moet staan

Het verdeelde Europa is een huis dat bewaakt moet worden tegen het kwade en dat tegelijk moet openstaan voor mensen die in nood verkeren. In dit slotartikel komen we bij het allerbelangrijkste: Europa moet geen door kwade geesten “bezeten huis” en ook geen “leeg huis” zijn (Lukas 11:24-26). Het moet een huis zijn waarin het Woord van Christus centraal staat. Laten we eens zien wat dat in de praktijk betekent.

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Op de jongste dag zal Christus zeggen: ‘Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven...; Ik was een vreemdeling, en gij hebt Mij geherbergd’ (Matth. 25:35). Wie vreemdelingen herbergt, kan onwetend engelen herbergen (Hebr. 13:2) of Christus Zelf (Matth. 25:40). Dat is nogal wat!

Bed, bad en brood

Kees van der Staaij heeft eens gezegd: ‘We kunnen niet altijd aan de buitenkant zien of iemand een engel is of een terrorist, maar laten we niet te gauw oordelen’. Het is de taak van de overheid om uit te zoeken wie recht hebben op asiel en wie niet. Onze taak is het om de vreemdeling goed te doen (Lev. 19:10). In ieder geval hebben we met *mensen* te maken, *schepselen van God*. ‘Bed, bad en brood’ is toch het minste wat we kunnen bieden?

Natuurlijk het verstandig als asielzoekers gespreid worden over het land en als AZC’s niet te groots worden opgezet. Ook mogen we onze stem laten horen op inspraakavonden. We moeten dat wel doen op een waardige wijze. Het is belangrijk dat de overheid, zowel landelijk als plaatselijk, de bevolking erbij betreft en helder communiceert. Maar het is ook een goede zaak wanneer wij als kerk een helpende hand bieden in deze centra. Er worden vrijwilligers gevraagd. Wanneer reformatorische kerkmensen dan schitteren door afwezigheid, gaat daar een negatief getuigenis van uit. Hoe kan deze hulp op de beste manier gestalte krijgen? Op deze vragen kan ik hier niet ingaan. In de jaren negentig heb ik geprobeerd dat te doen in een brochure die onlangs geactualiseerd is en uitgegeven wordt door het Deputaatschap voor Evangelisatie.

Brood, Bad en Bed

Het Woord van Christus voorleven én het Woord van Christus laten horen: ook dat kan niet gemist worden. ‘Red degenen die ter dood gegrepen zijn, want zij wankelen ter doding zo gij u onthoudt’ (Spr. 24:11). We hadden het over ‘bed, bad en brood’. Vergeten we echter niet te wijzen op dat andere brood, ‘het Brood des levens, het bad der wedergeboorte en het bed van Salomo waarop de kerk des Heeren mag rusten’ (zoals iemand het onlangs kernachtig verwoordde). Is dat onbegonnen werk? Dat moeten we niet te gauw zeggen. Gods Woord zal nooit

Europa moet een huis zijn waarin het Woord van Christus centraal staat.

Onze geknechte wil

ledig tot Hem wederkeren. Ook onder vluchtelingen doet het zaad zijn werk. Verschillende moslims zijn hun godsdienst en het daaraan verbonden geweld moe. We konden lezen dat islamitische vluchtelingen in Denemarken massaal overgaan tot het christendom. Dezelfde geluiden worden gehoord in Duitsland en elders. Voor een deel gaat het daarbij om Iraniërs die reeds in hun eigen land zich in het geheim van de islam hadden afgekeerd. Hebben wij oog voor de geestelijke nood van vluchtelingen? Als migranten bij ons in de kerk zouden komen, wat gebeurt er dan? Wat zien ze dan? Voelen zij zich welkom? Of worden ze door onze koele houding meteen weer afgestoten? Dan hebben we in het licht van Mattheüs 25 veel te verantwoorden!

Het rechte midden

Het vluchtelingenprobleem: het is iets dat de tongen in beweging brengt. Gesprekken erover leiden vaak tot hete hoofden en koude harten. Soms worden er verhalen verteld die niet op feiten gegrond zijn. Beseffen wij dat slechts 10 procent van alle vluchtelingen wereldwijd naar Europa komt? En dat het Nederlandse asielbeleid een van de strengste binnen Europa is? Ewart Bosma, SGP-raadslid in de gemeente Rijssen-Holten, schrijft in een themanummer van "Zicht" (blad van het wetenschappelijk centrum van de SGP): 'Houd je hoofd koel en zorg ervoor dat je noch in het linkse kamp noch in het rechtse kamp terecht komt. Links is veelal naïef en neemt zowel de angsten van de bevolking als het gevaar van islamisering niet serieus. Rechts laat zich daarentegen te veel leiden door collectief egoïsme en verliest snel de medemenselijkheid uit het oog'. Voor christenen zijn er andere, meer principiële waarden dan nationale, economische en materiële belangen. We gaan daarom niet mee met 'de verbroedering van alle volken en godsdiensten' zoals de paus die wil. Maar we zeggen ook 'nee' tegen het nationalisme dat overal in Europa weer springlevend wordt. Juist het christelijk geloof kan een uitweg bieden in het huidige dilemma. Laat daarom het Woord van Christus centraal staan in "Huiuze Europa". Dan is er toekomst voor ons en onze kinderen, en ook voor de vreemdeling binnen de poort.

(slot)

Het thema is actueel. Onlangs hebt u het kunnen lezen. De grondleggers van het reformatorisch onderwijs zijn de mist ingegaan. De band met de oudheid hebben ze doorgesneden en de theologie laten domineren over de pedagogiek. Sleutelfiguur Erasmus moeten we niet 'benaderen aan de hand van het orthodox-gereformeerde sjabloon van de tegenstelling tussen het humanisme en de reformatie'. Met 'sjabloon' wordt een al te gemakkelijk nagevolgd model bedoeld. De lijn van de humanist Erasmus naar de remonstranten is onmiskenbaar: het hameren op de wil van de mens; het leggen van vermogens in de mens ten goede. Wat hebben onze Dordtse vaders daarom over ons mens- en kindbeeld gezegd?

'Wel is waar dat na de val in de mens enig licht der natuur nog overgebleven is, waardoor hij behoudt enige kennis van God, van de natuurlijke dingen, van het onderscheid tussen hetgeen betamelijk en onbetamelijk is en ook betoont enige betrachtting tot de deugd en tot de uiterlijke tucht...'

Hier onderbreken we onze Dordtse Leeregels even. Wanneer we dit goed tot ons laten doordringen, dan zien we hier dat ze iets toegeven. Met de uitdrukking 'wel is waar...' Dit begin van hoofdstuk 3/4, art. 4 is voor ons in gezin, kerk en school het principiële uitgangspunt voor gewetensvorming, opvoeding en onderwijs. We benaderen onze kinderen en jongeren vanuit het gegeven dat ze 'redelijke en zedelijke schepselen zijn'. Dat wil zeggen, dat ze verstand (rede) hebben om goed te gebruiken en enig gevoel voor goed en kwaad (zede). Dordt is dus nooit eenzijdig en reactionair geworden. Dus deze passage laten we voluit staan. Maar men is nog niet uitgesproken. Dordt vervolgt - en wij met hen - in het naspreken van de Schrift. Dit zou uitgelegd kunnen worden als 'de theologie laten domineren over de pedagogiek'. Dat kan en mag toch niet anders, omdat het Woord zeggingskracht heeft op alle terreinen van het leven! Naar te vrezen is, is er al genoeg Erasmiaans humanisme via de menswetenschappen onze kringen binnengedrongen. Zo niet in theorie, dan wel in de praktijk. Laten we Dordt daarom verder lezen en tot ons uitgangspunt (blijven) nemen:

'Maar zo ver is het vandaar, dat de mens door dit licht der natuur zou kunnen komen tot de zaligmakende kennis van God, en zich tot Hem bekeren, dat hij ook in natuurlijke en burgerlijke zaken dit licht niet recht gebruikt; ja veel meer ditzelve, hoedanig het ook zij, op onderscheiden wijze geheel bezoedelt en in ongerechtigheid ten onderhoudt; en dewijl hij dit doet, zo wordt hem alle verontschuldiging voor God benomen.'

Het gaat niet om de opvatting van wie dan ook. Maar om de zeggingskracht van het Woord in onze belijdenis. Daarom roepen we alle pedagogen - op welke plaats dan ook - van harte op voor dit getuigenis van onze belijdenis te buigen. Hartelijk te blijven buigen. Ondanks Erasmus, maar mede dankzij Luther, die bevindelijk wist van 'onze geknechte wil'. Het gaat immers om de waarheid van zonde en genade, in hart en huis, in kerk en school. Daarom vanuit innige verbondenheid: reformatorisch onderwijs, let op uw (pedagogische) zaak en eigen taak!

v. A.

Open brief aan jongeren

Beste jongere,

Als iets oudere jongere wil ik iets aan jou kwijt. Iets waarover al veel is gepraat en geschreven. Door opvoeders, predikanten en jeugdwerkadviseurs, maar nog niet vaak door jongeren zelf. Ik hoop dat je de moeite neemt om het te lezen.

's Zomers zijn ik en m'n collega's elke lunchpauze in het stadscentrum te vinden. Even een rondje lopen en af en toe een ijsje halen. Lopend door de winkelstraten vallen me dan zomaar twee dingen op. Eén: veel tienermeisjes - ook 'reformeiden' - dragen kleren die heel veel van hun lichaam laten zien. Twee: veel mannen en jongens kijken naar deze (tiener)meisjes. Bewust of onbewust.

Ik kan me goed voorstellen dat je nu denkt: 'O, weer zo iemand die over kleren begint. Misschien denk je dat ik je je vrijheid wil afnemen. Maar dat is echt niet zo. Jullie hebben een grote plek in mijn hart en daarom wil ik jou, of je nu een jongen of een meisje bent, iets meegeven.

Uit ervaring weet ik dat het voor jongens heel lastig is om seksuele lusten te beheersen. Als je als jongen bijvoorbeeld een meisje in een kort rokje ziet, ga je heel snel te ver met je gedachten. Jongens, ik wil jullie vragen om daartegen te vechten. Altijd wegstijven kan natuurlijk niet, maar probeer zondige gedachten stop te zetten. Heb alsjeblieft respect voor meiden! Bedenk dat ze door God vrouwelijk geschapen zijn en dat ze daarom kostbaar zijn. Kijk naar ze als medemensen, niet als dingen die je onbeperkt kunt gebruiken. Ik weet uit ervaring hoe moeilijk dat is, maar je mag de Heere bidden om hulp, ook hierbij.

Meiden, pas alsjeblieft op met hoe je je kleedt. Met je kleding laat je zien wie je bent. Zorg dat je jongens geen aanleiding geeft om naar jou te kijken op een manier die je zelf niet wilt. Ik snap dat jij mooi en leuk gevonden wilt worden en dat je niet uit de toon wilt vallen als je klasgenoten en vriendinnen allemaal korte rokjes en lage shirtjes dragen. Misschien voelt aandacht van jongens ook wel fijn. Maar wil je echt aandacht die alleen om jouw lichaam gaat? Nee toch? Wil je de indruk wekken dat je vrij te gebruiken bent voor elke jongen? Probeer ervoor te zorgen dat jongens naar jou kunnen kijken zonder dat er zondige gedachten bij hen opkomen. Ik noem bewust geen concrete regels. Maar wees liever iets te voorzichtig dan dat je je 'op het randje' kleedt.

Bedenk vooral dat het niet zomaar gaat om wat je als jongen van meisjes vindt of wat jongens van jou als meisje vinden. Alles draait om de eer van God. Probeer zo te leven dat God door jouw manier van leven geëerd wordt. Vraag Hem of je door genade Zijn kind mag worden en naar Zijn wil mag leren leven.

God heeft jullie geschapen. Niet om allerlei wetjes en regeltjes op te volgen of om er ouderwets bij te lopen, maar om Hem te dienen. Het lijkt misschien alsof je daar veel voor moet laten, maar leven met God en zoals Hij het wil, is helemaal niet zo somber. Je wordt er voor eeuwig gelukkig van!

Ingezonden door een 22-jarige jongen

De lang beproefde leer [2]

Sommige onderwerpen in de geloofsleer brengen veel vragen en strijd met zich mee. Eén ervan is de uitverkiezing. Toch mogen we het onderwerp niet verzwijgen. Gods Woord spreekt er immers helder over. In het "Handboek dogmatiek" schrijft de achttiende-eeuwse hoogleraar Johannes à Marck er ook uitvoerig over. En dat vanuit het dubbele doel van de hele geloofsleer: Gods eer en de zaligheid van de uitverkorenen.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

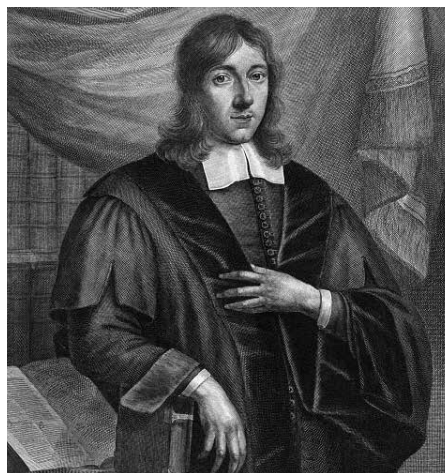
De titel van hoofdstuk 7 van het "Handboek dogmatiek" luidt: 'De predestinatie van de mens tot de zaligheid of de verdoemenis'. Direct wordt duidelijk dat à Marck de twee kanten van de leer van de verkiezing gaat behandelen: verkiezing en verwerping. Het is hem bekend dat sommige kerkvaders de predestinatie beperkten tot de verkiezing van de uitverkorenen. Toch vindt hij het beter om, met vele andere kerkvaders, ook het besluit van de verwerping erbij te nemen. In Handelingen 4:28 leest hij een bijbels voorbeeld van een 'beschikking tot zonde, die tot de verdoemenis leidt'. Hoe aangrijpend de leer van de verwerping ook is, ze is wel bijbels.

Definitie

Het "Handboek" omschrijft de predestinatie als 'Gods besluit om de mensen, die in de tijd in en door de zonde zullen vallen, deels door Christus en het geloof in Hem te verlossen en zalig te maken tot eer van Zijn genade en barmhartigheid, deels in hun ellende te laten en te verdoemen tot betoning van Zijn strenge rechtvaardigheid'.

Als eigenschappen van de predestinatie noemt à Marck dat ze volkomen eeuwig, volkomen vrij, volkomen wijs, volkomen onafhankelijk en volkomen onveranderlijk is.

De hoogleraar legt nadruk op Gods soevereiniteit. Hij is volkomen vrij. 'Men moet God hier dus niet beschouwen als een Rechter, maar als een absolute Opperheer. Die vrijwillig en enkel naar Zijn welbeha-

Johannes à Marck

gen zo'n besluit neemt, zonder enige bewegende oorzaak van buiten'.

We mogen bijvoorbeeld niet zeggen dat de zonde een oorzaak is van Gods besluit van de verwerping. Wel is zij de oorzaak van de eeuwige verdoemenis. We mogen zelfs niet zeggen dat de voldoening van Christus een oorzaak van de predestinatie tot de zaligheid is. Maar wel is ze een oorzaak van de zaligheid zelf.

Dit alles betekent ook dat we God niet ter verantwoording mogen roepen. Hij is soeverein in Zijn besluit. Hij is bovendien rechtvaardig in zowel de verkiezing als in de verwerping.

Remonstranten

We begrijpen dat à Marck juist in dit hoofdstuk in discussie gaat met de remonstranten, die hij steeds de naam geeft van arminianen, naar de Leidse hoogleraar

Jacobus Arminius. Het moet voor à Marck overigens heel wat zijn geweest dat hij een eeuw na Arminius aan dezelfde academie mocht doceren. Het is een bewijs dat de Heere waakte over de kerk in Nederland! De remonstranten voerden verschillende Bijbelteksten aan tegen de onveranderlijkheid van Gods besluit. Het zijn teksten die wij misschien ook moeilijk vinden. We denken aan de woorden uit Openbaring 22:19, met de dreiging dat iemands deel wordt afgedaan uit het boek des levens en uit de heilige stad. Kan dat?

Nee, antwoordt à Marck, dit is een voorwaardelijke bedreiging, bedoeld om de mensen bij hun plicht te houden. God wist de namen van de uitverkorenen niet uit Zijn boek. Dat blijkt uit Openbaring 3:5 en 12. De woorden uit Openbaring 22:19 zijn een 'Goddelijke verklaring dat zo iemand nooit door Hem in dat boek is geschreven geweest, en dat hij dit daarom de mensen van zichzelf heeft doen geloven, door een lege belijdenis en roem (Ps. 69:29)'.

Zorgeloos en wanhopig

De remonstranten hebben nog een tegenwerping, een heel scherpe zelfs. De leer van de predestinatie zorgt voor 'vleselijke zorgeloosheid van de uitverkorenen' en voor 'verontschuldiging en wanhoop van de verworpenen'. Nee, antwoordt de hoogleraar, door de 'noodzakelijke verbinding van geloof en heiligheid met de zaligheid is alle vleselijke zorgeloosheid buitengesloten'. Aan de andere kant zondigen mensen vrijwillig en hebben ze dus geen reden voor verontschuldiging. Bovendien, er is geen reden om te wanhopen omdat het besluit van Gods verwerping ons niet bekend is.

Nut

Ten volle handhaaft à Marck verkiezing en verwerping. Deze leer is nuttig, zo besluit hij het hoofdstuk, en geeft een 'recht gezicht van Gods vrijheid, macht, goedheid, rechtvaardigheid, wijsheid, onveranderlijkheid, enz., en van onze afhankelijkheid, natuurlijke verkeerdheid en nieuwe voortreffelijkheid door Gods genade'. Het geeft ook een troost dat de zaligheid vastligt in God Zelf. Dat geeft weer een 'sterke aansporing tot een betamelijke vreze Gods en een standvastige betrachtning van de eis van het Evangelie'.

N.a.v. Joh. à Marck, "Handboek dogmatiek" (2 delen), uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 2016; ISBN 978 90 5551 834 0; 1378 blz.; Intekenprijs tot 31 december 2016, € 89,50.

(wordt vervolgd)

Het is onze plicht te bewaren wat ons schriftelijk is nagelaten¹

In de afgelopen maanden heeft een viertal bijeenkomsten plaatsgevonden. In Gouda, Gorinchem, Apeldoorn en Krabbendijke werden op PS-niveau door de Werkgroep Kerkelijke Archieven presentaties gegeven over haar werkzaamheden en over Digibron: wat zich inmiddels in Digibron bevindt, wat de mogelijkheden zijn van Digibron en hoe binnen Digibron op onderwerp – ook met behulp van synoniemen – kan worden gezocht. Hierbij een terugblik op deze bijeenkomsten...

Dr. C.R. van den Berg,
tweede voorzitter
J. Mastenbroek,
secretaris

Volgens artikel 45 van de Dordtse Kerkorde (DKO) hebben de kerkelijke vergaderingen de zorg voor een goede bewaring van de archieven van de meerdere vergaderingen: Classes, Particuliere Synodes en Generale Synode. Per classis, particuliere synode en voor de generale synode is hiervoor een archiefhoudende gemeente aangewezen. Deze gemeenten zijn vermeld in het Kerkelijk Jaarboek van de Gereformeerde Gemeenten.

Door de Generale Synode is de Werkgroep Kerkelijke Archieven ingesteld. Deze ressorteert onder het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening. De werkgroep beheert onder andere het centraal archief in Woerden. Onder meer worden daar de originele acta en notulen van de vergaderingen van classes, de particuliere en de generale synodi in het centraal archief bewaard. Ook notulen en akta van besloten vergaderingen worden wel gearchiveerd maar, vanwege het ambtsgeheim, niet gedigitaliseerd.

De acta en notulen zijn inmiddels gedigitaliseerd en via Digibron raadpleegbaar voor predikanten, studenten en scriba's. De webpage Kerkelijke Archieven Gereformeerde Gemeenten bij Digibron is niet openbaar. Voor toegang tot Digibron moet men be-

schikken over een toegangscode en een wachtwoord. Het aanvragen en het verdere beheer hiervan ligt bij het Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening in Woerden. Voor dit aanvragen is een apart formulier ontworpen, dat vanaf 1 april 2016 van toepassing is. De onderliggende stukken worden niet bewaard in het

centraal archief, maar bij de archiefhoudende gemeenten. De onderliggende stukken zijn dus niet gedigitaliseerd en zijn dus niet digitaal raadpleegbaar.

De bijeenkomsten zijn gehouden onder verantwoordelijkheid van de Werkgroep Archieven. De bijeenkomsten waren primair toegankelijk voor de houders van een toegangscode tot Digibron. Alle bijeenkomsten vonden in goede sfeer plaats.

Na de bijeenkomsten werd ruimschoots gebruik gemaakt van de mogelijkheid om vragen te stellen.

In het verleden werd bij het notuleren geen onderscheid gemaakt tussen algemene onderwerpen en bijzondere onderwerpen, zoals appel- en tuchtzaken. Teneinde de vertrouwelijkheid en de privacy nog beter te kunnen waarborgen, is het nodig dat de notulen onderscheiden worden opgesteld. In verband hiermee is verzocht om voortaan de bespreking van bijvoorbeeld een tucht- of appèlzaak of een bespreking met een strikt vertrouwelijk karakter apart vast te leggen in aparte notulen en de overige besprekingen in de reguliere notulen of acta. Beide documenten vormen dan het totale verslag van de gehele vergadering.

De ontvangen notulen en acta worden onderscheiden geplaatst in Digibron (die over de reguliere onderwerpen worden wél geplaatst en die over appel- en tuchtzaken worden niet geplaatst). De beide notulen of acta worden overigens wél bewaard in het centraal archief te Woerden. Tijdens de bijeenkomsten zijn niet alleen vragen gesteld, maar zijn ook suggesties gedaan. Een aantal suggesties is meegenomen ter verdere uitwerking door de Werkgroep Archieven dan wel door de deputaatschappen Kerkelijke Dienstverlening en/of Kerkrecht in samenwerking met de Werkgroep.

Voor vragen over de gehouden presentatiebijeenkomsten of over het bovenstaande kan contact worden opgenomen met de heer mr. J.W. Weijers, lid van de Werkgroep Archieven en bereikbaar op telefoon 06-53415812.

1 Titel is een citaat uit het openingswoord van de heer J. Mastenbroek op 17 mei 2016 te Krabbendijke.

Kerkelijke Archieven
van de Gereformeerde Gemeenten

OVER DE KERKELIJKE ARCHIEVEN | CONTACT EN BEZOK

HOME | NIEUWS | ZOEKTIPS | INHOUD ARCHIEF | ingelogd als: Bob Bremmer | mijn account | uitloggen

Doorzoek de Kerkelijke Archieven
Zoek in acta's, notulen en handelingen van kerkelijke vergaderingen van de Gereformeerde Gemeenten.

Nieuws

- **Nieuwre zoektips**
Hoe vindt u zo snel mogelijk wat u zoekt? Daarvoor heeft u in elk geval een goede zoekopdracht nodig. Een aantal nieuwe tips staan nu online.
- **Scheurkerken**
Het zou goed zijn als 'de geschiedenis onze kerken sinds 1860' op schrift gesteld zou worden, zegt de praser op de "Synode der Geref. Gem. o. v. t. Kruis, Gehouden den 23en Mei 1907". Reden: ter zuivering van den laster die bij sommige leden ingang vindt als zouden we 'scheurkerken' zijn.

Welkom

Volgens artikel 45 van de Dordtse Kerkorde (DKO) hebben de kerkelijke vergaderingen de zorg voor een goede bewaring van de archieven van de meerdere vergaderingen: Classes, Particuliere Synodes en Generale Synode. Per classis, particuliere synode en voor de generale synode is een archiefhoudende gemeente aangewezen. Deze gemeenten zijn vermeld in het Kerkelijk Jaarboek van de Gereformeerde Gemeenten.

De Werkgroep Archieven is ingesteld door de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten en ressorteert onder het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening. Sinds de start van haar werkzaamheden in 1983 is de archiefbewustzijn van de gemeenten sterk toegenomen.

De werkgroep beheert het centrale archief in Woerden en adviseert plaatselijke gemeenten over het bewaren van hun archief. Onder meer worden de originele acta en notulen van de vergaderingen van classes, de particuliere en de generale synodi in het centraal archief

Tom Hage Arnold Huijgen Huib Klink
Navolging

Drie
inspirerende
wegwijzers
voor het
christelijk
leven

Boekennieuws

"Navolging. Drie inspirerende wegwijzers voor het christelijk leven, Tom Hage, Arnold Huijgen en Huib Klink"; uitg. De Banier, Apeldoorn. ISBN 978 94 6278 4086. 200 blz.; € 9,95, e-book € 7,49.

"Navolging" was in 2014 het thema van het Studium Generale van Driestar Educatief. Door uitgeverij De Banier is in samenwerking met Driestar Educatief hierover een boekje uitgegeven. Dit gaat over 'drie inspirerende wegwijzers voor het christelijk leven.' In het eerste hoofdstuk schrijft dr. A.L.H. Hage, docent aan de Driestar, over Thomas à Kempis. Hij gaat in op diens "De navolging van Christus" en plaatst dit boek in de historische context. Het boek gaat over het innerlijke en tegelijk innige leven van de omgang met God. Wereldmijding en nederigheid zijn belangrijke zaken. Begrijpelijk dat ook bekende nadere reformatoren zich aangesproken voelden door deze middeleeuwse mysticus. Wel liet Voetius het hoofdstuk over "De Heilige Communie" weg. Helaas meldt Hage niet de principiële kritiek van bijvoorbeeld Brakel. Deze oudvader (en anderen met hem) had wel waardering voor dit middeleeuwse werk, maar wees nadrukkelijk op het grote tekort als het gaat over Christus als rantsoen en gerechtigheid. Dit was voor Brakel een wezenlijk voorbehoud. In hoofdstuk 2 schrijft dr. H. Klink over de tweerijkenleer van Luther. Hij behandelt kort zowel het theologisch concept als de praktische uitwerking. In hoofdstuk 3 schrijft dr. A. Huijgen, hoofddocent aan de Theologische Universiteit van Apeldoorn, over

Bonhoeffer. Met name diens werk "Nachfolge" (Navolging) haalt hij voor het voetlicht. Hij plaatst het ook wel in het raam en de ontwikkeling van diens denken. Verder vraagt hij aandacht voor de actualiteit van navolging en/of discipelschap. In sommige christelijke kringen is daarvoor veel aandacht vandaag. Huijgen heeft zich goed in Bonhoeffer verdiept. Hij wil lessen trekken uit diens gedachtegoed. Hier en daar uit hij ook wat milde kritiek op bepaalde gedachten van Bonhoeffer. Bijvoorbeeld vindt hij hem te afwijzend over de wereld. Opmerkelijk is dat Huijgen noodzakelijke Bijbelse kritiekpunten niet ter sprake brengt. Christus wordt door Bonhoeffer wel als Middelaar naar voren gebracht, maar toch niet op de Bijbelse wijze. Dat Hij 'de straf droeg die ons de vrede aanbrengt', komt geheel niet aan de orde. Verzoening krijgt geen aandacht; wel gehoorzaamheid. Daarin was Bonhoeffer radicaal tegen nazi-Duitsland. Inzake het komen tot Christus leert Bonhoeffer dat wij 'de eerste stap' moeten en kunnen zetten door te gehoorzamen aan het gebiedende Woord. Waar blijft de noodzaak van de Heilige Geest? Wanneer een keer een zin van Calvijn wordt geciteerd, merk je meteen het totaal andere geestelijke klimaat. Teleurstellend dat Bonhoeffer eigenlijk zo oppervlakkig tot inspirerende wegwijzer wordt gesteld. Prof. dr. G. Dekker noemt hem een vrijzinnig theoloog. Onze jongeren hebben echt andere wegwijzers nodig.

ds. P. Mulder, Geldermalsen

Boek aankondigingen

"Vensters op refodomes", red. Anneke Pons; ISBN 978 94 6278 4062; 276 blz.; € 14,95, e-book € 11,99; uitg. Labarum, Apeldoorn.

Kerkarchitectuur in de gereformeerde gezindte. Deze bundel is het resultaat van onderzoek en veldwerk in Barneveld, waar drie nieuwe kerkgebouwen onder de loep worden genomen. Het boek bevat bijdragen van historici, theologen, architecten en andere deskundigen op het gebied van architectuur. Deel 2 in de serie Biblebelt Studies.

"Adam en Eva / Noach", Peter Boer; ISBN 978 94 6278 3546; 40 blz.; € 9,95; uitg. De Banier, Apeldoorn

Dit is een zogenaamd "omkeerboekje". Het bevat twee Bijbelverhalen, geheel op rijm. De tekst is te zingen op bekende wijzen van christelijke liederen. Bij ieder couplet zijn illustraties geplaatst. Doelgroep: peuters en kleuters.

"Vergeving", "Dooop" (jongen), "Dooop" (meisje); ISBN resp. 978, 94, 6278 2785, 978 94 6278 2778, 978 94 6278 4116, elk 230 pag.; elk € 4,95; uitg. De Banier, Apeldoorn.

Deze uitgaven van de serie "Pareltjes" bevatten citaten van resp. Luther, Spurgeon, Watson e.a. en over Dooop en opvoeding van Henry, Watson e.a.

"Levensgevaarlijk!", Eeuwoud Koolmees; ISBN 978 94 6278 3461; 175 blz.; € 9,95; uitg. De Banier, Apeldoorn.

Dit boek gaat over vervolgte christenen in India. Het wil het leven van vervolgte christenen heel dichtbij brengen. Doelgroep: jongens en meisjes van 10 jaar en ouder.

"Tot zijn dienst bereid", 15 geïnterviewden; ISBN 978-94-91586-94-1; 230 blz.; € 9,95; uitg. Om Sions Wil, Alblasserdam.

Dit boek bevat, behalve persoonlijke ervaringen van de geïnterviewden uit de gehele gereformeerde gezindte, allerlei wetenswaardigheden over diverse werkterreinen in en om de kerk en tal van praktische lessen voor het ambtelijke en persoonlijke leven.

Mededeling Curatorium Theologische School Gereformeerde Gemeenten

Het curatorium kan tot zijn blijdschap meedelen, dat het in zijn vergadering van woensdag 25 mei vrijmoedigheid heeft gevonden de volgende persoon toe te laten tot de opleiding tot dienaar van het Goddelijke Woord:

De heer P.C. Vlot
Rijksstraatweg 54b
3316 EH Dordrecht

Vlot is gehuwd en vader van twee zonen en twee dochters. Hij behoort tot de gemeente van Dordrecht en is in het dagelijks leven ambulancechauffeur. Hij heeft de toerustingscursussen van de CGO doorlopen, afgerond met de opleiding CGO-HBO Theologie (2011-2015).

De Heere is onzer nog gedachtig geweest! Hij wilde ondanks al onze ambtelijke en kerkelijke zonden nog aan de trouw van Zijn verbond gedenken. Hij schikte ons nog een student toe. Het is minder dan wij gehoopt hadden, maar meer dan wij verdiend hebben! De Koning van Sion achtervolge de genomen beslissingen met Zijn onmisbare zegen. Het mocht in de toekomst blijken dat alles Zijn onmisbare gunst en goedkeuring mag wegdragen. Opdat Zijn Naam worde geheiligd en Zijn Koninkrijk kome in de harten van jongeren en ouderen.

Namens het curatorium,
Ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
Ds. M. Karens, secretaris

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Waardenburg,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

SAMENGAAN GEMEENTEN DEN HAAG EN SCHEVENINGEN

De kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te Den Haag en Scheveningen hebben na een proces van bezinning en verkenning dat enige jaren heeft geduurd, op 9 mei jl. in een gezamenlijke vergadering besloten om met ingang van 1 oktober 2017 te fuseren tot één gemeente. Aan dit besluit ging in beide gemeenten een gemeenteavond vooraf, waarop door de aanwezigen met ruime meerderheid vóór fusie werd gestemd. De Heere gebiede Zijn zegen over het genomen besluit. Moge Hij ook in de toekomst zorg dragen voor de kleiner wordende gemeenten in onze stad, naar Zijn belofte: "En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld" (Mattheüs 28:20).

CURATORIUM GEMEENTEN NOORD-AMERIKA

Het Curatorium van de gemeenten in

Noord-Amerika heeft op 25 mei geen nieuwe studenten toegelaten tot de Theologische School in Grand Rapids (VS). Momenteel zijn er vier studenten, het hoogste aantal in de geschiedenis van de Netherlands Reformed Congregations.

Student E.M. Maljaars werd bevorderd naar het vierde studiejaar. Hij wordt opgeleid om als zendingspredikant te worden uitgezonden naar Bolivia.

De studenten G.E. Bron en J.J. Witvoet werden naar het derde cursusjaar bevorderd en ontvingen preekconsent. Student H. de Leeuw werd bevorderd naar het tweede studiejaar van de vierjarige opleiding.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2016

*Pag. 135, gemeente APELDOORN.

Het adres enz. van de sinds 25 mei 2016 aan deze gemeente verbonden ds. R.A.M. Visser is: Anna Paulownalaan 3, 7316 CS Apeldoorn, tel. (055) 5220382, e-mail: robvisser@solcon.nl

*Pag. 254, gemeente KOOTWIJKERBROEK.

Het juiste e-mailadres van de scribe van de diaconie (M. van Dam) is: g.g.mvdam@kliksafe.nl

“

**KLAAGT U DAT HET GETAL
VAN UW ZONDEN ZO GROOT
IS? DAN ANTWOORD IK U:
DAT IS EERDER EEN REDEN
OM TOT CHRISTUS TE
KOMEN DAN BIJ HEM WEG TE
BLIJVEN.**

JOHN BUNYAN

*Pag. 366, gemeente SCHEVENINGEN.

M.i.v. 17 juni 2016 wordt het adres van de scribe van de diaconie (G.A. Bokkers): Soestdijksekade 128, 2574 AR 's-Gravenhage.

*Pag. 388, gemeente TRICHT-GELDERMALSEN

Het juiste adres van de scribe van de diaconie (J. Roza) is: Rijksstraatweg 4 4197 BC Buurmalsen.

*Pag. 482, LANDELIJKE WERKGROEP JEUGDEVANGELISATIE (LWJ).

Het juiste e-mailadres van de LWJ is: lwj@evgg.nl

Berichten

ZONDAGSWET

Samen met een aantal kerken die het Breed beraad protestantse kerken vormen heeft het deputaatschap Kerk en Overheid bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dr. R.H.A. Plasterk een dringende oproep gedaan de Zondagswet niet in te trekken. "Het doel van de Zondagswet staat anno 2016 nog wezenlijk overeind", zo staat in de oproep te lezen. Het belangrijkste argument voor de kerken is, dat de zondag de opstandingsdag van Jezus Christus is, die we elke zondag vieren en heiligen. Ook de zondag als dag van openbare, gemeenschappelijke én persoonlijke rust, maar ook een dag voor ongestoorde kerkgang worden als argumenten genoemd. De kerken beschouwen het voornemen van de regering de Zondagswet in te trekken als (opnieuw) een uiting van een vergaand proces van secularisatie en het loslaten van de christelijke wortels van onze natie. Zij roepen de regering met klem op het wetsvoorstel niet in te dienen bij de Staten-Generaal. Het deputaatschap Kerk en Overheid

ZENDINGS DAG TE GORINCHEM

Op zaterdag 18 juni wordt in de Evenementenhal in Gorinchem de zendingdag gehouden. Het dagthema is: 'Uw Koninkrijk kome'. Aan de hand van dit thema verzorgen ds. G.J.N. Moens, ds. S. Maljaars en ds. A. Verschuure een meditatieve bijdrage. Dit jaar wordt voor de zestigste keer de zendingdag gehouden. Daarom blikken we terug op de plaats die de zendingdag op het thuisfront van de zending inneemt. De praktijk van het zendingswerk komt aan de orde tijdens de bijdrage van evangelist L. de Wit die wat laat zien van Guinee. Directeur P. Eikelboom zal wat vertellen over de zoektocht naar een nieuw zendingsterrein. Ook tijdens de workshop van oud-evangelist P.C. van Olst en de workshop van vertaalbegeleider D. Kroneman en docent J.H. van Doleweerd komt het zendingswerk dichterbij. J.J. Pons verzorgt de vrije vertelling. De jongste kinderen zijn welkom in de baby- of kinder crèche. Wilt u meer weten? Kijk dan op www.zendingdag.nl of bel het zendingsbureau: 0348-489950. Graag tot ziens op de zendingdag!

CEDRAH: BEZINNINGSBIJENKOMSTEN VOOR KERKENRADEN

Ouderenzorgorganisatie Cedrah organiseert dit jaar opnieuw bezinningsbijeenkomsten voor ambtsdragers uit onze kerkelijke achterban. Sprekers n.a.v. het thema: *Worstelingen rondom medisch-ethische knelpunten; het nemen van gewetensvolle beslissingen*. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen in de diverse locaties. De avonden starten om 19.30 uur en worden gehouden op de volgende locaties:

Donderdag 9 juni

Spreker: dhr. A. Roest, huisarts
Woonzorgcentrum Eben-Haëzer
Briandlaan 2 te Middelburg
T 0118-67 66 00.

Woensdag 15 juni

Spreker: dhr. H.J. Agteresch, student Theologische School
Woonzorgcentrum Uitzicht
Churchillsingel 483 te Vlaarding
T 010-474 17 55.

Als u zich voor één van deze bijeenkomsten nog niet heeft aangemeld, kunt u dit alsnog doen via bovenstaande telefoonnummers. We hopen op goede en leerzame avonden van ontmoeting en onderlinge verbondenheid.

SLUITINGSBIJENKOMST CGO TE GOUDA

Op zaterdag 11 juni wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b (gewijzigde locatie!) de CGO-sluitingsbijeenkomst gehouden. Cursisten, studenten en belangstellenden zijn hartelijk welkom. Aanvang: 10.00 uur. Opening: ds. A. Schreuder. Lezing: drs. J. van Mourik. Onderwerp: 'De opening van het zevende zegel'. Na de pauze worden diploma's en cijferlijsten van de HBO-opleiding en de toerustingscursussen uitgereikt. Er is tijdens deze ochtend informatie over de CGO beschikbaar (zie voor informatie ook de website: www.cgo.nu).

BIJENKOMST AFD. VELUWE VAN HELPENDE HANDEN

De afdeling Veluwe van Helpende Handen wil via een regionale bijeenkomst graag aandacht besteden aan het thema Autisme in

gezin en kerk. Het doel van deze bijeenkomst is het geven van informatie over autisme. Hierbij zullen de mogelijkheden die Helpende Handen biedt aan de orde komen. Tevens willen we inventariseren welke vragen er nog zijn waar we in de regio mogelijk op in kunnen spelen.

Deze avond is bedoeld voor iedereen en wordt gehouden op dinsdag 14 juni in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Apeldoorn en begint om 19.30 uur. De opening wordt verzorgd door ouderling J. van 't Hul. Mevr. W. van Hell-van Dijke, consulent lotgenotencontact van Helpende Handen, zal een lezing houden. Voor de volledigheid wijzen wij u erop dat deze avond ongeveer dezelfde inhoud heeft als de avonden die eerder in Nunspeet en Barneveld zijn gehouden.

ZIN-IN TE AMERSFOORT

Op zaterdag 11 juni is er weer Zin-in in Amersfoort! Al eerder hielden we bij Zin-in een avond over seksualiteit. Veel van jullie vonden deze avond erg waardevol. Daarom willen we graag nogmaals over dit thema nadenken, want er zijn de vorige avond nog veel onderwerpen onbesproken gebleven. E.J. Verbruggen en mevr. S.H. Brons-van der Wekken houden een lezing met als thema een: rein leven. Er zal een apart mannen- en vrouwengedeelte zijn en natuurlijk ook een plenair onderdeel. Locatie: Hoornbeek College te Amersfoort, Utrechtseweg 230. Aanvang: 19.30 uur. Toegangsprijs: € 6,50 p.p.

ZANGAVONDEN

Amersfoort

Zangavond met en voor bewoners van Bethesda te Den Dolder op vrijdag 10 juni, aanvang 19.30 uur, in de Elimkerk te Amersfoort, m.m.v. gemengd koor Magnalia Dei en kinderkoor Laus Deo uit Amersfoort. Collecte voor Bethesda.

Emmeloord

Koorzang, samenzang en orgelspel op vrijdag 3 juni, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Emmeloord, m.m.v. jongerenkoor Deum Fidentes uit Emmeloord en mannenkoor Harpe Davids uit Genemuiden. Leiding: ouderling M. Flikweert.

Goes

Koor- en samenzangavond op zaterdag 4 juni, aanvang: 19.30 uur, in de Grote of Maria Magdalenakerk te Goes, m.m.v. gemengd koor Deo Cantemus en organist André de Jager. Leiding evangelist A. van Setten. Collecte t.b.v. De Vluchtheuvel en evangelisatiepost te Merksem.

Middelburg

Zangavond op vrijdag 3 juni, aanvang: 19.30 uur, in de Zuiderkerk van de Geref. Gemeente te Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1, m.m.v. het jeugdkoor Jong Begonnen en het Vlis-singse Marnixkoor. Appelwoord door dhr. A. Karens. Opening en sluiting door ds. G.J. Baan. Collecte t.b.v. Deputaatschap voor Israël.

Rhemen

Presentatieconcert nieuwe cd 'De Heere re-geert!' op vrijdag 17 juni, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Rhemen, m.m.v. kinderkoor Obadja en verschillende instrumentalistes. Leiding: ds. F. Mulder.

VERKOPINGEN

Hardinxveld-Giessendam

Verkoping (met rommelmarkt) op zaterdag 4 juni, van 8:30-13:30 uur. Locatie: in zalen en op parkeerterrein van de kerk, Buitendams 118 in Hardinxveld-Giessendam. Opbrengst is t.b.v. van kerk en evangelisatie classis Dordrecht.

Oostkapelle

Verkoping (met rommelmarkt) op zaterdag 11 juni, van 9.00-15.30 uur, op het terrein van de Saronkerk, Noordweg 34 in Oostkapelle. Start verkoop bij opbod: 10.00 uur. De op-

brengr is o.a. voor de doelen van de Zending Geref. Gemeenten. Zie voor meer informatie: www.zgg.nl

Veenendaal

Koor- en samenzangavond op zaterdag 11 juni, aanvang: 19.30 uur, in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51, m.m.v. mannenkoor Jeduthun uit Amersfoort.

FIETSTOCHT GOUDSWAARD E.O.

Fietstocht in de omgeving van Goudswaard op zaterdag 4 juni. Inschrijven tussen 10.00 en 10.30 uur. Startpunt: kerk Gereformeerde Gemeente, Molendijk 84, aldaar. Deelnemersprijs (incl. lunch en consumpties): t/m 4 jaar gratis, 5 t/m 17 jaar € 2,50, 18 jaar en ouder € 5,-, max. per gezin € 15,-. De opbrengst is voor zending en evangelisatie Geref. Gemeenten.

RONDLEIDING DOOR HISTORISCH ALKMAAR

Zaterdag 25 juni wordt door de evangelisatiepost Bij de Bron weer een rondleiding door historisch Alkmaar georganiseerd o.l.v. de deskundige gids Paul Silvius. Het is de moeite waard om een dagje Alkmaar te bezoeken voor het bezichtigen van verschillende historische bezienswaardigheden. U

wordt ontvangen op de evangelisatiepost Bij de Bron en we geven daar een presentatie van de activiteiten. De kosten bedragen € 10,- p.p. De opbrengst is voor activiteiten voor 'kansarme jongeren' in de wijk. Opgave voor deelname via mail: info@bijdebronalkmaar.nl of bel: 0640360546. Voor groepen en verenigingen kan een speciale afspraak gemaakt worden.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Dhr. G. Bakker heeft op 26 april jl. voor zijn langdurige, trouwe inzet voor onze gemeente als hulpkoster en penningmeester van de Zendingscommissie en voor het vele andere vrijwilligerswerk in ons kerkelijk leven, uit handen van burgemeester Hofland een koninklijke onderscheiding ontvangen. Hij is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Vanuit onze gemeente willen wij hem van harte feliciteren met deze bijzondere waardering en wensen hem Gods onmisbare zegen toe op al deze arbeid. De Heere doe hem, samen met zijn vrouw en kinderen, met alles eindigen in de Heere Die al die tijd droeg. Hij schenke genadig te mogen ervaren wat we lezen in Psalm 119:90 "Uw getrouwheid is van geslacht tot geslacht".

Kerkenraad Geref. Gemeente
Rijssen-Noord

Kerkdiensten

ZONDAG 5 JUNI 2016

Aagtekerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 18.00 uur ds. H. van der Heiden; Amersfoort 16.00 uur stud. J.B. Huisman; Amsterdam 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Apeldoorn 10.00 en 16.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 uur ds. L. Terlouw en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 15.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 9.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 17.30 uur stud. M.H. Schot; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds.

B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. H. Brons; Deventer 10.00 en 15.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Dinteloord 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Doetinchem 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 en 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Eindhoven 14.30 uur ds. E. Bakker; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Enter 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; 's-Gravenhage (zie Scheveningen); 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. H. Paul; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 10.00 uur

ds. H. van der Heiden en 16.00 uur ds. P. Mulder; Hoedekenskerke 16.00 uur ds. E. Hakvoort; Hoofddorp 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 15.30 uur ds. W. Harinck; Houten 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur (openb. bel.) ds. S.W. Janse; Kapelle-Biezelinge 16.30 uur ds. P.D. den Haan; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburger; Leerdam 15.00 uur ds. A. Verschuure; Leiderdorp 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 19.00 uur ds. M. Golverdingen; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 14.30 uur ds. D.W. Tunier; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 16.00 uur ds. C. Harinck; Middelharnis 9.30 en 14.30 uur stud. M.H. Schot; Mijdrecht 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Nieuwerkerk

15.00 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 9.30 uur ds. J.J. van Eckveld en 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 14.00 uur ds. E. Hakvoort; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. S. Maljaars; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. S.W. Janse en 15.30 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Oostvoorne 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Opheusden 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Oudemirdum 9.30 uur ds. M. Golverdingen; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 19.15 uur ds. H. Hofman; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 en 16.00 uur stud. W. Mouw; Sint Philipsland 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 15.00 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur stud. J. de Kok; Terneuzen 15.00 uur ds. C. Sonneveld; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. A. Schreuder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee;

Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 (openb. bel.) en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder en 14.00 uur ds. G.J. Baan; Westzaan 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Wierden 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 uur ds. P.D. den Haan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Zwolle 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. G. van Manen;

DINSDAG 7 JUNI 2016

Barneveld-Zuid 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Drachten 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Elspeek 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Hoogerland; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Beens; Stolwijk 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Urk 19.30 uur ds. E. Bakker; Westkapelle 19.30 uur (GBS-dienst) ds. J. van Belzen;

WOENSDAG 8 JUNI 2016

Brakel 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Dordrecht 19.45 uur ds. H. Hofman; Ede 14.30 uur ds. B. Labee en 19.00 uur (intrededienst) ds. M. Joosse; Herkingen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Belzen; Nisse 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Oostvoorne 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk 19.30 uur (voor de zending) stud. M.T. Al-Chalabi; Rijssen-West 19.30 uur ds. J. van Laar; Waarde 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Westzaan 19.30 uur ds. G. Clements; Zwolle 19.30 uur ds. W. Visscher;

DONDERDAG 9 JUNI 2016

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. G. van Manen; Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Hoogeveen 19.30 uur ds. F. Mulder; Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Meeuwen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Middelharnis 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Terlouw; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Oosterend 19.00 uur ds. H. Hofman; Ouddorp 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Waardenburg 19.30 uur (GBS-dienst) ds. B.J. van Boven; Zwijndrecht 19.45 uur ds. A. Schot;

VRIJDAG 10 JUNI 2016

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Gravenpolder 14.45 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Klaaswaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Yerseke 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen;

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 JUNI 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart;

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Gezocht: zelfstandige woonruimte voor 1 persoon in Gouda. Reacties graag na 18.00 uur op 06-13733338.

Wouterswoude Friesland

Voor rustzoekers camping De Stins
Voor info: www.campingdestins.nl
Tel. 06-45969001 of 0511-705569.

Nieuw in het Sauerland: Landhaus FORRA, 7 km van Winterberg.

In het pittoreske plaatsje Nordenau ligt ons Landhaus. Vakantie in eigen sfeer in 1 van onze hotelkamers of appartementen tot 8 personen.
www.landhausforra.com
of bel 0049 2975228.

Woning te huur in de Hoekse Waard.

Bovenwoning te huur aan de Molendijk, een gezellige winkelstraat in **Oud-Beijerland**. Volledig gerenoveerde driekamerwoning. Ideaal voor starters of alleen-wonenden. Ruime woonkamer, mooie open keuken, twee slaapkamers en geheel nieuwe badkamer. Totale oppervlakte ca. 70 m². Voor verdere informatie kunt u bellen: 0186 616494 (overdag) of 06 12406259 ('s avonds).

Woonruimte te huur in Lunteren.

Centraal gelegen. Vlakbij Ede en V'daal. Voor meer info: 06-53741104.

U bent **"Uit en Thuis bij v/d Sluis"** iemand een weekje vakantie aanbieden - of zelf op vakantie gaan - voor weinig t.h. keurige chalets/ stacars op christelijke campings in **OMMEN - HARDENBERG/RHEEZE - of in BAKKEVEEN/Friesland**.
Kijk op www.vdsluisvakanties.nl voor info of bel 0512-516096.

Chinese groene thee

en uw gezondheid...

www.chinesegroenethee.nl

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaapplaatsen,
onderverdeeld in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Vakantie en rust in de prachtige Eifel!
Tel. 0049 6594 258990 en
www.huizesolagratia.nl

Uitgesneden teksten div. modellen
Info: tel. 06-16870314 of mail
houtsnijderdikkenberg@kliksafe.nl

Vakantie Oostenrijk
Te huur: luxe chalet en appartementen,
2-9 pers., in omg. Saalbach-
Hinterglemm/Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

Goede boeken en Theologie?
5eboekgratis.nl

Te huur: 4 pers. tourcaravan.
Tel. 06-20326561.

Gezocht in Tilburg of omgeving:
kamer of e.v. kostadres voor 17-jarig
meisje i.v.m. studie. Tel. 0166-603924

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer
Voordelig met het hele gezin in eigen
sfeer naar zon, water en bergen?
Vanaf € 495,- per week staat uw
stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Luxe 7/8-persoons chalet op
Camping Bergzicht te Ommen. Vanaf
nu beschikbaar m.u.v. week 29 t/m 31.
Ook zeer geschikt voor senioren in
de 55+ weken in de maanden juni en
september. Voor prijzen, informatie en
foto's kunt u bellen: 0252-423358 of
mailen: mijnders@kliksafe.nl

Gezocht voor zendingsveld in Bolivia:
1 collectezak en een tweedehands
beamer. Tel. pastorie Beekbergen:
055 5061675

Te huur in het Centrum van Gouda:
leuke kamers voor studerende m/v
5 min. van station en Driestar.
Tel. 06 53934431.

Te huur zelfst. woonruimte voor
een jong stel of werkend persoon in
Vaassen (buitengebied).
Tel. 0571-292012/06-15631811.

Op D.V. 9 juni a.s.
organiseert de V.R.C.L.
een bijzondere uitvoering
in de Oude Kerk van de
Oranjestad Delft.

Aanvang: 19:45 uur
Deuren open: 19:15 uur

Medewerking aan deze avond door Mannenkoor
Harpe Davids uit Genemuiden. Verder door
Maurice en Janita van Dijk op Trompet.

De samenzang (met bovenstem) wordt begeleid
door Pieter Heykoop. Improvisaties op twee
orgels door Pieter Heykoop en Minne Veldman.

V R C L

Toegang GRATIS!

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 – 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 – Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

NIEUWE UITGAVEN - ZOJUIST VERSCHENEN

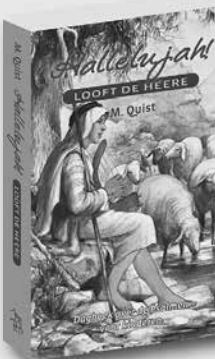
DS. P. DEN BUTTER
Bestemming bereikt
Hemel of hel en de reis daarheen.
Over de aangrijpende
werkelijkheid van onze
eeuwige bestemming.
333 blz. p.b. 33127496
23,90

DS. W. HARINCK
DS. W.J. KARELS
DS. M. KARENS
Effatha!
Meditaties over doofheid en horen in de Bijbel.
Over zowel lichamelijke
als geestelijke doofheid.
94 blz. geb. 33127540
12,50

SARA NEVIUS
Een aandachtige leerling van de Heere Jezus
Een persoonlijk document
over haar geestelijke
worstelingen en
Goddelijke vertroosting.
227 blz. geb. 33127465
19,90

M. QUIST
Hallelujah! Looft de HEERE
Dagboek over de Psalmen voor kinderen.
Voor jongens en meisjes
vanaf 9 jaar.
384 blz. p.b. 33126505
13,90

DS. H.A. VAN ZETTEN
Met Mozes op reis
Leren en afleren.
Mozes raakte in zijn
leven niet uitgeleerd.
Leren doe je dus niet
alleen op school!
107 blz. geb. 33127595
11,90

Den Hertog uitgeverij **AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR**
Elzenkade 6 - Houten Tel. (030) 637 34 34 www.hertog.nl
Postbus 150, 3990 DD Houten E-mail: boeken@hertog.nl info: www.uitgeverijdenhertog.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL

Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Koudekerke (Zld), nette 4-6 pers.
stacaravan te huur op camping Duinzicht.
www.stacaravan-sonnewagth.blogspot.nl
Tel. 0318-570485.

TE KOOP

**Middenweg 135
Nederhorst den Berg**
(tussen Amsterdam en Utrecht)

Wegens emigratie naar Canada te koop

Royaal vrijst. landhuis (2005) met
5 slaapk. en werkkamer, carport en
houten schuur. Woonopp. 178 m², per-
ceelsopp. 1585 m². Het hele object is
uitstekend onderhouden en verkeert
in optimale staat. De smaak, materi-
aalkeuze en de goede afwerking geven
de woning een warme, comfortabele
uitstraling. Een landelijke woonplek,
ideaal voor een gezin.

Kerkelijk goede mogelijkheden voor
aansluiting bij diverse positieve ge-
meentes in de buurt, o.a. Ger Gem.
Hilversum op 10-15 min. rijden.
Reformatorisch basisonderwijs te
Hilversum, ideaal uw kinderen worden
met een schoolbus voor de deur op-
gepikt!

Meer info vindt u op de website
www.frankvermeulen.nl

Vraagprijs € 648.000 k.k.

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Psychologenpraktijk
Brouwer**

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out •
depressie • faalangst • fobie •
gedragsproblemen • identiteitspro-
blemen • lichamelijke spannings-
klachten • negatief zelfbeeld •
onzekerheid • opvoedingsproble-
men • paniek • piekeren • PDD-
NOS • relatieproblemen • slaap-
problemen • somberheid • span-
ning • stress • syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

HARKES

Begrafenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Heel veel Aanbiedingen!

www.deroo boeken.nl

078-6124081

Refojobs

REFOJOBS.NL

BANEN BIJ REFORMATORISCHE WERKGEVERS

Jr. calculator/tekenaar • Van Esseveld Geveltechniek • Elst

Werkvoorbereider • Burgland Bouw • Dodewaard

Monteur aluminium • Van Esseveld Geveltechniek • Elst

(Leidinggev.) elektromonteur(s) • Muilwijk • Wijk en Aalburg

Programmeur ind. automatisering • TSG • 's Gravenpolder

Vacature aanmelden? info@refojobs.nl / (0182) 517 341

PARTNERS

begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ORGELIMPROVISATIE CURSUSBOEK

deel I en II door Gijsbert Lekkerkerker

Elk met 10 improvisatievarianties over Psalmen. Prijs per
deel € 9.95 plus porto € 2.95. Informatie en bestellen via
website: www.gijsbertlekkerkerker.nl of tel. 0348 - 444 780.
Ook voor **privé improvisatie en orgelmuziek lessen**
om de 14 dagen in de herv. kerken in Harmelen en Veen
en eens per maand in Puttershoek. Tel. 0348 - 444 780.

Praktijk den Uijl

*biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:*

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedings-ondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie

- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

**Praktijk
den Uijl**

psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

**Reformatrice
Psychologenpraktijk
Nederland**

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland
biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding
en psychologisch onderzoek aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl

Bezoek onze website voor meer informatie,
de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwend • Doelgericht

Compleet ingerichte 6-8 pers.
lodgetenten. Direct aan het Lago-
Maggiore (Italië) of aan de Friese
meren. Boek nu uw vakantie.

Family Lodges

www.familylodges.nl 0343-481155

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?

Tel. 0418-551383

www.houtsnijwerk.nl

Cursus Godsdienst onderwijs

Toerusting en HBO-opleiding

Welkom op de A/B- cursus

Belangstelling voor Bijbelse vakken?

- Dan bent u / ben jij hartelijk welkom op de **waardevolle en boeiende A-cursus van de CGO**. Er wordt lesgegeven op 20 zaterdagochtenden, op de locaties Amersfoort, Dordrecht, Goes en Kampen. De cursus start op D.V. 3 september. In Rijssen start de cursus op 10 september. De A-cursus wordt op de donderdagavonden gegeven in Gouda.
- Start: donderdag 1 september. Op 30 lesavonden worden telkens twee vakken gegeven.
- De B-cursussen starten op zaterdag 3 september. Locaties: Amersfoort, Dordrecht, Goes en Rijssen. In Gouda start de cursus op donderdag 1 september.
- Kosten: € 240,- (reductie voor studenten en echtparen met één inkomen)
- Boekenlijsten en lesroosters: www.cgo.nu

Welkom op de C-cursus

De C-cursus is een verdiepcursus met de vakken Bijbelkunde, Dogmatiek en Ethiek.

- In Amersfoort worden op 9 zaterdagochtenden lessen verzorgd door de docenten H. van Dam, ds. L. Terlouw en ds. D. de Wit.
- In Goes worden de lessen eveneens op 9 zaterdagochtenden gegeven. Docenten: ds. P.D. den Haan, ds. C.J. Meeuse en ds. J. van Mourik.
- Kosten: € 175,-

Welkom op de Institutiecursus

De Institutiecursus wordt komend cursusjaar in Veenendaal gegeven. Docent: H. van Dam MA.

- Van de cursisten wordt verwacht dat ze beschikken over Calvijns Instituut, vertaald door dr. C.A. de Niet.
- Op 11 lesavonden wordt van 19.15 - 22.00 uur lesgegeven.
- Start: donderdag 15 september.
- Kosten: € 165,-

Leergang Israël en de Bijbel

Opnieuw wordt een cursus in samenwerking met het Deputaatschap voor Israël aangeboden! Ditmaal in Rijssen.

- De lessen worden de komende cursus op 8 donderdagavonden in De Tabernakelkerk gegeven.
- De cursisten kunnen rekenen op boeiende lessen door Israëldeskundigen. Onderwerpen o.a.: Judaïsme, de Oudtestamentische profetieën, Messiasverwachting, Joodse gebruiken en feesten.
- Start: 15 september, om 19.30 uur.

- Kosten: € 125,-

In het voorjaar van 2017 staat een verdiepcursus van vier avonden in Gouda gepland.

Leergang Evangelisatie

Een cursus die georganiseerd wordt in samenwerking met het Deputaatschap Evangelisatie.

- Tijdens de komende cursus wordt op zeven donderdagavonden in Apeldoorn lesgegeven.
- In 14 lessen zullen deputaten, evangelisten en andere sprekers lesgeven over evangelisatie in bijbels-gereformeerd perspectief. Wat betekent evangeliseren in onze tijd? Hoe leggen we contacten? Hoe gaan we in gesprek met onkerkelijken en moslims?
- De cursus start op donderdag 15 september om 19.30 uur.
- Kosten: € 105,-

Cursus voor onderwijsgevenden

Een speciale cursus voor leerkrachten in het basisonderwijs!

- Drie vakken: Bijbelkunde, Kerkgeschiedenis en Dogmatiek
- De lessen worden op 15 woensdagavonden in Gouda gegeven. Start: woensdag 14 september 2016
- De docenten, drs. J. van Mourik, drs. J. Pas en ds. H.A. van Zetten, verstrekken een reader.
- De cursus is van betekenis voor deskundigheidsbevordering. Na afloop krijgen de cursisten een certificaat.
- Kosten: € 260,-. Veelal neemt de school deze kosten voor haar rekening.

Voor meer informatie en aanmelding voor Toerusting: zie www.cgo.nu
Doorklikken naar Toerustingcursussen.

HBO opleiding Theologie

Heb jij een boodschap aan jongeren?

Denk dan eens aan de opleiding tot **docent godsdienst**. Gaat jouw hart uit naar zending, evangelisatie of jeugdwerk? Schrijf je dan in voor de opleiding tot **pastoraal werker**. Wil je alleen je theologische kennis uitbreiden? Kies dan voor de **algemene variant**.

Wil je de Bijbel lezen in de grondtalen? Ook dan kun je bij de hbo-opleiding terecht. De HBO-colleges worden gegeven in het gebouw van Driestar Educatief te Gouda.

Voor meer informatie en aanmelding, zie: www.cgo.nu
Doorklikken naar HBO-opleiding.

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Psychologiepraktijk Van Pelt

Behandeling van volwassenen met psychische problemen

De Jagerweg 260 • 3328 AA Dordrecht
T 06-12679989 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T **0318 - 526641**
E info@phvanderleer.nl
P.H. van der Leer
G. Wegenaar
W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

ROEMEENSE PANFLUITEN, BLOKFLUITEN, MUZIEKSTANDAARDS EN NOG VEEL MEER!

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

ABC CONSULTS
RELATIONELE- EN SEKSUOLOGISCHE HULPVERLENING

WWW.ABCCONSULTS.NL

SHG al meer dan 35 jaar een begrip

Kraamzorg
0187 - 48 91 73
B.g.g. 0342-49 21 55

Thuiszorg
0166 - 65 26 05

Maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 11.00 uur
Vrijdag ook van 19.00 tot 21.00 uur

Zie voor informatie en aanmelden www.shgzorg.nl

Rehoboth

'In Rehoboth kan ik de dag doorbrengen met gelijkgestemden.'

Net als in alle locaties van Cedrah proberen we u in Rehoboth een thuis te geven waar u zich welkom weet. We luisteren naar uw wensen en behoeften en bieden waar nodig ondersteuning en professionele zorg op maat. Er is alle ruimte en gelegenheid om op te trekken met mensen die over wezenlijke dingen vaak hetzelfde denken als u. We stellen u graag op uw gemak door de vertrouwde reformatorische leef sfeer en bieden u een veilige woon- en leefomgeving.

Meer info? Bel naar 0113 22 45 00, mail naar zip-info@cedrah.nl of ga naar cedrah.nl.

Cedrah biedt wonen, zorg en diensten aan ouderen die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatorisch identiteitsprofiel. Cedrah gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in Rotterdam en omgeving.

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Redacteur:
ds. B. Labee

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties, kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

redactie-secretaris:
J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131
2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865
F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608
3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblisserdam
T 078-6912899, F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 13,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 26,- per jaar + extra portokosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
E purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over: Boezemzonde

Tijdens de preek hoor je over 'boezemzonde'. Welke zonde wordt dan bedoeld? Is dat de zonde die je het meeste doet? Of de zonde die je blijft doen, terwijl je weet dat het zondig is?

Letterlijk

Het woord 'boezemzonde' komen we letterlijk in de Heilige Schrift niet tegen. Wel lezen we vele keren het woord 'boezem'. Mozes moet zijn hand in zijn boezem steken. Bedoeld wordt om zijn hand tussen de plooiën van zijn kleed te steken. David spreekt in Psalm 35 vers 13b: 'en mijn gebod keerde weder in mijn boezem'. Sálomo spreekt over de toorn 'die rust in de boezem der dwazen' (Prediker 7:9). De kanttekening bij dit vers legt uit dat het dan gaat over het hart van de mens. Eigenlijk is dan elke zonde een 'boezemzonde'! Want iedere zonde komt toch uit die vreselijke bron van ons verdorven hart?

Inhoudelijk

Maar in ons (kerkelijk) spraakgebruik denken we bij een boezemzonde aan een zonde die wij koesteren als iets heel *begeerlijks*. Zonden die wij aan ons hart drukken omdat wij ze zo beminnen. Een boezemzonde is als een boezemvriend: een innig geliefde, beste vriend. Deze zonde koesteren, voeden en onderhouden we. Inderdaad gaat het om de zonde die

je waarschijnlijk het meest doet! En ook een zonde die je blijft doen, terwijl je geweten waarschuwt dat je Gods gebod overtreedt. Het woordenboek (Van Dale) geeft als betekenis: 'een lang gekoesterde, ingewortelde zonde'. In de praktijk heeft het vaak te maken met het zevende gebod. Maar het zal duidelijk zijn dat het om allerlei soort van zonde kan gaan, strijdig met Gods heilige wet.

Gestadiglijk

Van harte hopen we dat de vraagsteller last kreeg van de 'boezemzonde'. Dat het de worsteling werd: 'hoe word ik van mijn boezemzonde verlost?' Als Gods Geest wederbarend gaat werken in ons leven en we ontdekt worden aan ons bestaan, worden de zonden als een last. Vaak ontdekt de Heere eerst aan die boezemzonde, om vervolgens heel ons zondenbestaan open te leggen. Wat een wonder als er dat hartelijk leedwezen over de zonde komt. Dan gaan we de oorlog verklaren aan al onze zonden. Ook die ene meest gekoesterde en lang vertrottelde zonde. Die strijd zal levenslang blijven, want zelfs 'de allerheiligsten, zolang als zij in dit leven zijn, hebben maar een klein beginsel dezer gehoorzaamheid; doch alzo, dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven' (Heidelbergse Catechismus, antwoord 114). Nee, ook de boezemzonde zal nooit geheel en al, met wortel en tak uitgeroeid kunnen worden. Als het goed is, komt er wel een haten en vlieden (vluchten) van de zonde. En ook een uitzien naar een Borg en Middelaar, Die de zonde van Zijn Kerk gedragen heeft en overwonnen. Iets van die echte Godsvreze klinkt door in artikel 29 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, als de kenmerken van ware christenen worden aangewezen: '...de zonde vlieden en de gerechtigheid najagen, de waren God en hun naaste liefhebben, niet afwijken noch ter rechter- noch ter linkerhand, en hun vlees kruisigen met zijn werken. Alzo nochtans niet, alsof er nog geen grote zwakheid in hen zij; maar zij strijden daartegen door den Geest al de dagen huns levens, nemende gestadiglijk (voortdurend, BL) hun toevlucht tot het bloed, de dood, het lijden en de gehoorzaamheid van de Heere Jezus, in Denwelken zij vergeving hunner zonden hebben, door het geloof in Hem'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van 'De Saambinder' kun jij/kunt u mailen naar b.labee@kliksafe.nl of opsturen naar Kerkewijk 115a, 3904 JA VEENENDAAL. Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor al onze lezers, volgt publicatie in een nummer van 'De Saambinder'.

Graag wel wat geduld, er liggen zeventig vragen te wachten.